

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.seSista svarsdatum: **2026-04-17**

Remiss: Boverkets förslag till föreskrifter (BFS 20xx:A26) om energihushållning och värmeisolering i byggnader

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026-04-17
Myndighet/Organisation/Företag	VA & VVS-Fabrikanterna
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	kontakt@vavvs.se
Kontaktperson (namn)	Bengt Henricson

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A26

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
1	5	Det står: <i>byggnadens installationssystem: den tekniska utrustning som är installerad i en byggnad för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten, ventilation, fast installerad belysning i allmänna utrymmen och driftsutrymmen, styr- och reglersystem samt installationer för alstring eller lagring av energi från sol, vind, mark, luft eller vatten på byggnaden eller dess tomt,</i>	"berg" bör läggas till som förtydligande i installationer för alstring eller lagring av energi då många installerar bergvärmepumpar. Om inte annat, så för att minska mängden onödiga frågor.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
1	8	<p>Det står:</p> <p><i>Byggnadens energianvändning ska beräknas baserat på den energi som årligen behöver levereras till byggnaden eller dess tomt för byggnadens uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten, ventilation och fast installerad belysning i allmänna utrymmen samt driftsutrymmen, undantaget sådan energi från sol, vind, mark, luft eller vatten som alstras på byggnaden eller dess tomt.</i></p> <p>Begreppet "undantaget" sådan energi från... skapar otydligheter. Vad avses?</p>	<p>Om ambitionen är att stimulera fastighetsägare att investera i egen energigenererande eller energibesparande teknik bör det bli tydligare att beräkna/fastställa energianvändningen på den energi som behöver levereras/köpas, utan hänvisningar till undantag. Alternativt, om vi missförstått betydelsen, tydligare förklara vad som menas med "undantaget sådan energi från...".</p>
1	11	<p>Det står:</p> <p><i>Byggnadens energianvändning ska avspegla en kategoritypisk användning av byggnaden i enlighet med värdena i tabell 2 - 10 bilaga 1. Värdena i tabellerna får justeras för energieffektiviserande åtgärder i byggnadens installationssystem.</i></p>	<p>Generell anmärkning:</p> <p>Boverket bör förankra, och ta in mer underlag kring de kategoritypiska användningarna med sektorn då dessa kan få stor betydelse för beräkningarna. Om de inte speglar verkligheten kan det i värsta fall påverka vilka energieffektiviseringsåtgärder som genomförs. Vi misstänker att de som remissen presenterat vilar på ett tunt underlag.</p>
1	15, 16	<p>Det står:</p> <p><i>Den specifika eleffektanvändningen ska beräknas genom att den högsta eleffekten som behöver levereras till byggnaden eller dess tomt för uppvärmning, tappvarmvatten och varmvattencirkulation divideras med byggnadens temperaturreglerade area.</i></p> <p><i>Den specifika eleffektanvändningen ska beräknas vid byggnadens dimensionerande vinterutetemperatur, vald med hänsyn till den ort där byggnaden är belägen och byggnadens tidskonstant.</i></p> <p>Vi förstår att det är effekten man med Pel talet vill styra, och få ned, inte energin. Vi finner det oklart hur dessa krav ska implementeras. När behöver en fastighetsägare göra vad och hur går vi från dagens situation till målet?</p>	<p>Med de gränsvärden som specificerats blir det sannolikt blir svårt för många att klara kravet där man tex nyttjar direktverkande el i kombination med en luftvärmepump, vilket är mycket vanligt bland villaägare. När det blir tillräckligt kallt, speciellt i kalla regioner, påverkas verkningsgraden mycket negativt.</p> <p>Vi ställer oss frågande till varför enbart eleffektanvändningen omfattas i remissen. Även fjärrvärme bör inkluderas i ambitionerna att minska effekttopparna.</p> <p>Vi anser att konsekvenser och åtgärdsförslag för att klara sätta gränsvärden bör kommuniceras tydligare. För fastigheter utan tillgång till fjärrvärme, vilka åtgärder föreslås om inte kraven kan uppfyllas? Vi utgår ifrån att undantagsreglerna även gäller här.</p>

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
2	9	<p>Det står:</p> <p><i>Byggnader ska vara utformade med skäligt beaktande av potentialen att nyttja solenergiteknik.</i></p> <p>Det står vidare i förklarande text att: "Kra- vet innebär inte att det alltid ska installeras solenergiteknik vid uppförande av nya byggnader, och beaktandet ska göras utifrån byggnadens förutsättningar tillsammans med andra aspekter som behöver tas hänsyn till vid uppförandet av en byggnad. Avsikten är att i projekteringen inte bygga in omotiverade hinder för eventuella solenergiinstallationer i framtiden."</p>	<p>Vi står bakom ambitionen att ta hänsyn till de mycket varierande förutsättningarna för solenergi i Sverige. Vi välkomnar även att el genererande och termisk solenergi likställs. Vi anser dock att ledstjärnan vid investeringar bör vara huruvida en solenergiinvestering leder till klimatnytta eller ej, eftersom det är det som är det långsiktiga målet med energihushållningsreglerna. Detta är inte explicit fastslagit i remissen någonstans, vad vi kan se.</p>

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A26

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
2.22		<p>större renovering definieras i direktivets artikel 2.22 som en renovering av en byggnad där:</p> <p><i>"totalkostnaden för renoveringen av klimatskalet eller byggnadens installations-system överstiger 25 procent av byggnadens värde, exklusive värdet av den mark där byggnaden är belägen, eller mer än 25 procent av klimatskalets yta renoveras."</i></p> <p>Hur ska en fastighetsägare genomföra beräkningen av byggnadens värde när marken undantas? Kan man välja mellan ett antal olika beräkningsmodeller? Är det tänkt att taxeringsvärdet inte ska utgöra någon grund för beräkningen?</p> <p>Detta blir som vi tolkar det avgörande för huruvida funktionskrav på till exempel tekniska installationer kan åberopas.</p>	<p>Hur fastighetens värde ska beräknas behöver tydliggöras då detta blir avgörande för kravställningen i samband med att fastighetsägaren planerar sina framtida åtgärder. Det finns även en risk att arbeten styckas upp i många mindre projekt/upphandlingar, i syfte att undantas från kravet på energibesparande åtgärder.</p>

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
5.4.3 Om- byggnad		<p>Ombyggnad definieras i 1 kap 4§ PBL som; <i>"en ändring av byggnad som medför att antingen hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas."</i></p> <p>Hur ska detta tolkas med anledning av skrivelsen i 2.22?</p>	<p>Det är av största vikt att klargöra när, eller i samband med vilka åtgärder, en fastighetsägare kan förvänta sig att även genomföra energibesparande åtgärder, speciellt de som gör att funktionskrav på tekniska installationer kommer in i bilden. Som vi tolkar det är det mycket otydligt, vilket inte kommer att underlätta energiexperternas arbete eller fastighetsägarnas planering.</p>

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
5.1.2	Genomförbarhet och anpassning av krav	<p>Följande står i remissen:</p> <p><i>”Ett krav i författningsförslaget får anpassas om kostnaden är oskäligt hög i förhållande till den förväntade nyttan, vilket innebär att endast privat- eller företagsekonomiskt lönsamma åtgärder ska behöva vidtas för att uppfylla kravet. En tvingande åtgärd ska förväntas ge en avkastning som är högre än byggnadsägarens (eller byggherrens), avkastningskrav på investeringen. Byggnadsägarens avkastningskrav, kalkylräntan, ska vara marknadsmässig och återspegla byggnadsägarens risker med investeringen. Lönsamheten ska beräknas baserat på hur byggnadens energianvändning bedöms påverkas till följd av åtgärden.”</i></p> <p>Vi ställer oss frågande till alla undantag som möjliggjorts och hur de har formulerats. Vi ser en mycket stor risk för godtycklighet och att ambitionen med de nya energihushållningsreglerna rinner ut i sanden. Hur ska avkastningsberäkningen genomföras, (brutto, netto, direktavkastning...)? Hur kommer en anpassning att göras beroende på fastigheternas anskaffningsvärde? Hur kommer ambitionerna och slutmålet till 2050 att påverkas av varierande energipriser? Kommer Boverket föreslå finansieringsgarantier eller dylikt när vi antar att man nu kan utgå ifrån att det inte blir aktuellt med statligt finansierade stöd och stimulanser till åtgärder som ändå är lönsamma? Det är redan i dag svårt att finansiera lönsamma investeringar, speciellt på svaga fastighetsmarknader. Om Boverket vet att vi når målen om en fossilfri fastighetssektor till 2050 utan att någon part tar någon risk, vill vi på VA & VVS-Fabrikanterna se en mer detaljerad redogörelse av det.</p>	<p>Vi anser att det åtminstone bör klargöras att om en energibesparande åtgärd kan påvisas vara lönsam, samt tekniskt och funktionellt genomförbar, bör fastighetsägaren bli skyldig att genomföra den. De som erbjuder de finansieringsalternativ som står till fastighetsägarens förfogande bör då även bli lika skyldig att erbjuda sina tjänster på marknadsmässiga grunder.</p> <p>Om inte energihushållningsreglerna klargör detta anser vi att ansvaret för förändringen flyttats, från att fastighetsägarna ska möta strängare energikonsumtionskrav, till att branschen/sektorn/energiexperten ska övertyga fastighetsägarna att åtgärderna är praktiskt, tekniskt och ekonomiskt genomförbara och i tillägg till det, skapar en minst lika hög eller högre avkastning än vad respektive fastighetsägare kräver i dag. Det skulle i så fall, i praktiken, inte innebära någon förändring från hur det fungerat tidigare och göra de nya energihushållningsreglerna verkningslösa.</p> <p>Vi anser även att Boverket bör styra fokus mot vilka åtgärder som är klimatsmarta, med beräkningar baserade på t.ex. LCA i stället för avkastningskrav. Det av EU fastställda målet till 2050 är trots allt en fossilfri fastighetssektor, inte en fastighetssektor med bibehållen eller ökad avkastning. Detta måste återspeglas i de riktlinjer och styrmedel vi hänvisar till. Hur ska annars de nya energihushållningsreglerna bli en framgång?</p>

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
2,3 och 4	Funktionskrav på tekniska installationer.	I författningstexten är funktionskrav på tekniska installationer listade vid uppförande av ny byggnad, ändring av byggnader och för redan uppförda byggnader. Alla dessa krav behöver konkretiseras, och "översättas" till fungerande installationer. Är det branschen (dvs fabrikanterna av produkter, installatörer) som förväntas göra det?	Vi anser att ansvaret för att konkretisera funktionskrav bör tydliggöras så att branschen, när/om de förväntas ta sig an den uppgiften, vet att det blir en sammanställning som alla fastighetsägare, energiexperter och konsulter kommer att förhålla sig till. Som vi ser det, finns det en risk att vi annars får en uppsättning olika tolkningar som inte gagnar fastighetsägarna i deras planeringsarbete och det kan försvåra och komplicera finansieringen av energibesparande åtgärder. Branschen är redo att ta det ansvaret, i Boverkets nya byggreglers anda, om detta tydliggörs i de nya energihushållningsreglerna.
		Generell kommentar: Regelverket förutsätter en tillgång till kvalitetssäkrad och standardiserad produktdata, men det adresseras inte hur denna data ska struktureras, valideras och användas.	VA & VVS-branschen har utvecklat en databas (RSK) som kan utgöra en viktig och värdefull bärare av information. Vi är därför gärna delaktig i en fortsatt dialog med Boverket om hur en säker produkt-datahantering kan etableras.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan